

P7_TA-PROV(2013)0378

Situácia v Sýrii

Uznesenie Európskeho parlamentu z 12. septembra 2013 o situácii v Sýrii (2013/2819(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia o Sýrii,
 - so zreteľom na závery Rady pre zahraničné veci z 23. januára, 18. februára, 11. marca, 22. apríla, 27. mája, 24. júna, 9. júla, 22. júla 2013 o Sýrii; so zreteľom na závery Európskej rady o Sýrii z 8. februára 2013,
 - so zreteľom na vyhlásenia podpredsedníčky Komisie / vysokej predstaviteľky Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (PK/VP) Catherine Ashtonovej o najnovších správach o použití chemických zbraní v Damasku z 21. augusta 2013, o naliehavej potrebe politického riešenia sýrskeho konfliktu z 23. augusta (so zreteľom na dohodnutú pozíciu EÚ k Sýrii zo 7. septembra 2013) a o návrhu umiestniť sýrske chemické zbrane pod medzinárodnú kontrolu z 10. septembra 2013;
 - so zreteľom na Ženevské dohovory z roku 1949 a dodatočné protokoly k nim, najmä na Ženevský protokol (k Haagskemu dohovoru) o zákaze používať vo vojne dusivé, otravné a iné plyny a bakteriologické metódy vedenia vojny, ktorý bol podpísaný v Ženeve 17. júna 1925 a na normy stanovené v Dohovore o chemických zbraniach,
 - so zreteľom na článok 110 ods. 2 a 4 rokovacieho poriadku,
- A. keďže od marca 2011, kedy sa začali násilné zásahy proti pokojne protestujúcim demonštrantom, bolo v Sýrii podľa OSN zabitých vyše 100 000 ľudí, a to väčšinou civilistov; keďže podľa Úradu OSN pre koordináciu humanitárnych záležitostí (OCHA) je 4,25 miliónov ľudí presídlených v rámci krajiny a približne 2 milióny sýrskych utečencov sa nachádzajú najmä v Turecku, Jordánsku, Libanone, Egypte a Iraku;
- B. keďže 21. augusta 2013 došlo na periférii Damasku k rozsiahlemu chemickému útoku, pričom boli zabití stovky ľudí vrátane mnohých žien a detí; keďže útok predstavuje flagrantné porušenie medzinárodného práva, je vojnovým zločinom a zločinom proti ľudskosti; keďže informácie zo širokého spektra zdrojov potvrdzujú existenciu takýchto útokov a údajne predstavujú silný dôkaz, že sýrsky režim je za tieto útoky zodpovedný;
- C. keďže sýrska vláda 25. augusta 2013, štyri dni po chemickom útoku, súhlasila s návštevou inšpektorov OSN na mieste; keďže generálny tajomník OSN Ban Ki-mun vyzval tím inšpektorov, aby predložili výsledky čo najskôr; keďže mandát inšpekčnej misie OSN je však limitovaný na vyšetrenie toho, či boli alebo neboli použité chemické zbrane, bez toho, aby sa zaoberal otázkou zodpovednosti za tento čin;
- D. keďže generálny tajomník OSN Ban Ki-mun privítal 9. septembra 2013 a PK/VP Catherine Ashton 10. septembra 2013 návrh na transfer chemických zbraní sýrskeho režimu medzinárodnému spoločenstvu na účel zničenia, návrh, ktorý už zohľadnilo Rusko, Irán a sýrsky režim; keďže pán Ban Ki-mun takisto povedal, že uvažuje o tom, že Bezpečnostnú

radu vyzve k tomu, aby žiadala okamžitý prevod týchto zbraní a chemických prekurzorov na miesta v Sýrii, kde budú môcť byť bezpečne skladované a zničené;

1. hlboko odsudzuje masové zabíjanie civilných osôb chemickými zbraňami v 21. augusta 2013, ktoré spôsobilo podľa západných spravodajských služieb smrť minimálne 1 400 osôb vrátane 400 detí, pričom poznamenáva, že rôzne zdroje uvádzajú, že za tento útok je pravdepodobne zodpovedný sýrsky režim;
2. zdôrazňuje, že s ohľadom na toto cynické použitie chemických zbraní nemôže medzinárodné spoločenstvo zostať nečinné; zdôrazňuje, že dokázané použitie chemických zbraní, a to najmä proti civilným osobám, je flagrantné porušenie medzinárodného práva, vojnový zločin a zločin proti ľudskosti, ktorý si vyžaduje jasnú, silnú, cielenú a jednotnú odozvu s prípadným uplatnením odrádzajúcich opatrení, aby bolo jasné, že tieto zločiny sú neprijateľné a aby zabránilo ďalšiemu používaniu chemických zbraní v Sýrii a inde vo svete;
3. víta stanovisko EÚ o Sýrii prijaté na neformálnom stretnutí ministrov zahraničných vecí EÚ 7. septembra 2013; zdôrazňuje, že kríza v Sýrii vyžaduje koherentný spoločný prístup členských štátov; vyzýva preto EÚ a jej členské štáty, aby viedli ďalšie rozhovory o situácii v Sýrii v rámci Rady pre zahraničné veci a aby posúdili opatrenia, ktoré by Únia mohla prijať na podporu demokratických síl sýrskej opozície, uľahčenie dialógu a spoločného prístupu s ostatnými členmi medzinárodného spoločenstva a poskytnutie ďalšej humanitárnej pomoci sýrskemu obyvateľstvu a obyvateľstvu v susedných krajinách; zdôrazňuje, že EÚ by sa mala predovšetkým sústrediť na zapojenie všetkých príslušných hráčov a na podporu procesu na zmierňovanie napätia v celom regióne;
4. vyzýva OSN, aby rýchlo ukončila dôkladné vyšetrovanie použitia chemických zbraní v Sýrii; vyzýva, aby bola správa inšpekčného tímu čo najskôr postúpená Bezpečnostnej rade, aby mohla viesť rozhovory o masovom zabíjaní na základe záverov dosiahnutých vyšetrovacím tímom OSN a aby mohla vyhodnotiť následné opatrenia, ktoré je potrebné prijať s cieľom odpovedať na použitie chemických zbraní v Sýrii a zaistiť potrestanie vinníkov;
5. víta návrh, že arzenál sýrskych chemických zbraní by mal byť vydaný medzinárodnému spoločenstvu, aby mohol byť čo najskôr zničený, nadväzujúc na ultimátum medzinárodného spoločenstva a sprievodnú záväznú rezolúciou Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov, kde sa uvádza, že v prípade nesplnenia môže byť toto opatrenie vynútené na základe všetkých nástrojov, ktoré sú stanovené v Charte Organizácie Spojených národov;
6. zastáva názor, že medzinárodné spoločenstvo by malo politicky vyriešiť situáciu v Sýrii tak, aby zastavilo násilie, zabránilo ďalšiemu použitiu chemických zbraní a aby podporilo prechod k demokracii; vyzýva najmä Rusko a Čínu, stálych členov Bezpečnostnej rady, aby čelili svojej zodpovednosti a aby uľahčili dosiahnutie spoločnej pozície a diplomatického riešenia krízy v Sýrii, bez vylúčenia úlohy Valného zhromaždenia OSN, k čomu môže dôjsť v prípade neprestajného blokovania v Bezpečnostnej rade; je presvedčený, že trvalé riešenie súčasnej krízy v Sýrii možno dosiahnuť len politickým procesom vedeným Sýrčanmi s podporou medzinárodného spoločenstva; v tomto duchu naďalej podporuje úsilie Európskej únie a jej členských štátov a osobitného zástupcu OSN - Ligy arabských štátov Lakdara Brahímiho o dosiahnutie pokroku v procese Ženeva II a v Bezpečnostnej rade OSN; opätovne vyzýva Bezpečnostnú radu, aby postúpila situáciu v Sýrii Medzinárodnému trestnému súdu na formálne vyšetrovanie; opätovne vyzýva prezidenta Assada a jeho režim,

aby zostúpili ,a tak umožnili prechod k demokracii;

7. vyjadruje vážne obavy z prebiehajúcej humanitárnej krízy v Sýrii a účinkov na susedné krajiny; naliehavo vyzýva EÚ a členské štáty, aby plnili svoju humanitárnu zodpovednosť a aby zvýšili pomoc sýrskym utečencom; opäť vyzýva všetky krajiny , aby splnili záväzky , ktoré prijali na darcovskej konferencii v Kuvajte 30 januára 2013; vyzýva všetky strany zapojené do konfliktu, aby uľahčili poskytovanie humanitárnej pomoci a pomoci všetkými možnými spôsobmi, aj naprieč hraniciam a konfliktným líniami, a aby bola zaistená bezpečnosť všetkých zdravotníckych pracovníkov a humanitárnych pracovníkov ;
8. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii, podpredsedníčke Komisie/vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, parlamentom a vládam členských štátov, generálnemu tajomníkovi Organizácie spojených národov a všetkým stranám zapojených do konfliktu v Sýrii.